

ДОКЛАД

от Постоянната комисия за следакредитационно наблюдение и контрол

Относно: Следакредитационно наблюдение и контрол по изпълнение на препоръките, формулирани в решението на Постоянната комисия по стопански науки и управление от 15.01.2022 г. (Протокол №1) при програмната акредитация на професионално направление 3.7. „Администрация и управление“ във Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“, с обща оценка 9,23 (девет цяло и двайсет и три стотни). Процедурата се провежда в рамките на 30-месечния следакредитационен период.

ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА:

1. В изпълнение на утвърдения от Акредитационния съвет на НАОА план-график за дейността по следакредитационно наблюдение и контрол, съгласно чл. 81, ал. 2 от ЗВО (изм. и доп., ДВ, бр. 17 от 25.02.2020 г.), през 2024 г. стартира процедура за следакредитационно наблюдение и контрол при програмната акредитация на ПН 3.7. „Администрация и управление“ във Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“ (ВСУ „Черноризец Храбър“). Професионалното направление е получило програмна акредитация, с обща оценка 9,23 (девет цяло и двайсет и три стотни) с решение на Постоянната комисия по стопански науки и управление от 15.01.2022 г. (Протокол №1).

Акредитацията се дава:

за ОКС „бакалавър“ по:

- „Бизнес администрация и мениджмънт“ – редовна, задочна и дистанционна форма на обучение;
- „Публична администрация и мениджмънт“ – редовна, задочна и дистанционна форма на обучение;
- „Международен публичен и бизнес мениджмънт“ – задочна форма на обучение.

за ОКС „магистър“ по:

- „Бизнес администрация и мениджмънт“ – Управление на международни бизнес проекти – редовна и задочна форма на обучение;
- „Бизнес администрация и мениджмънт“ – Реклама и връзки с обществеността в управлението на бизнеса – редовна и задочна форма на обучение;
- „Бизнес администрация и мениджмънт“ – Управление на културния туризъм – редовна и задочна форма на обучение;
- „Бизнес администрация и мениджмънт“ – Мениджмънт на спорта - задочна форма на обучение;
- „Бизнес администрация и мениджмънт“ – Мениджмънт и международен маркетинг - дистанционна форма на обучение;
- „Инфраструктура на администрацията“ – дистанционна форма на обучение;
- „Публична администрация и мениджмънт“ – Европейска администрация и управление на проекти – задочна форма на обучение;
- „Публична администрация и мениджмънт“ – Европейска администрация и право – задочна форма на обучение.

Срокът на валидност на акредитацията е до следващата програмна акредитация съгласно чл. 81, ал. 2 на ЗВО и Графика за акредитация на професионалните направления.

2. Определеният капацитет на ПН 3.7. „Администрация и управление“ във ВСУ „Черноризец Храбър“ е, както следва:

- за ОКС „бакалавър“ – 2100 студенти (редовна, задочна и дистанционна форма на обучение);

- за ОКС „магистър“ – 700 студенти (редовна, задочна и дистанционна форма на обучение).

Общо за професионалното направление: 2800 студенти.

3. Процедурата по следакредитационното наблюдение и контрол се осъществява на основание чл. 79 от Правилника за дейността на НАОА.

4. В съответствие с чл. 79, ал. 1 от Правилника за дейността на НАОА и процедурата за САНК при оценка „от 6,00 до 10,00“, с уведомително писмо (изх. № ОА-06-1377/14.06.2024 г.) се изисква от ВСУ „Черноризец Храбър“ да представи доклад за изпълнението на препоръките. Ректорът е представил в НАОА (писмо с вх. № ОА-06-2078/12.09.2024 г.) доклад за изпълнение на препоръките, утвърден с решение на Академичния съвет от 11.09.2024 г. (Протокол №1).

На заседание, проведено на 14.11.2024 г. (Протокол №21) ПК за САНК обсъди доклада на наблюдаващия процедурата по САНК проф. д-р Александър Николов и прие:

КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ:

Препоръка №1: Да се разработят мерки за организация и контрол върху процеса на дипломиране на студентите с цел увеличаване на относителния дял на дипломираните студенти. Срок: постоянен.

Дейности и резултати по изпълнение на препоръката:

Според доклада на ректора са разработени мерки (Приложение 0.4) за организация и контрол върху процеса на дипломиране на студентите с цел увеличаване на относителния дял на дипломираните студенти. Мерките са обсъдени и приети на заседание на КС (Катедра „Администрация, управление и политически науки“), (Протокол №8 от 19.04.2022 г.) и са утвърдени на заседание на ФС (Факултет „Международна икономика и администрация“), (Протокол №9 от 20.04.2022 г.). Разработени и предприети са следните мерки:

1. Поддържане на актуална информация на сайта на ВСУ „Черноризец Храбър“ относно процедурите за дипломиране: На сайта на университета: Студенти - ([Държавни изпити и дипломни работи](#)) се поддържа следната актуална информация: *Процедура за провеждане на държавни изпити в ПН АУ; Графици за подаване на заявления за допускане до ДИ/ЗДР .pdf; Конспект за комплексен държавен изпит специалност БАМ; Конспект за комплексен държавен изпит специалност ПАМ; Тематични области за разработване на дипломни работи в ПН АУ; Насоки за разработване и защита на дипломни работи , ОКС "магистър" за студентите от ПН АУ;*

2. В началото на последния семестър и преди последната редовна изпитна сесия за випуска се извършва служебна проверка (по база данни и главна книга) за изпълнение на задълженията на студентите по учебния план на специалността (успешно положени изпити и придобити кредити от необходимия брой задължителни, избираеми и факултативни дисциплини);

3. При установяване на несъответствия (неизпълнение на изискванията на учебния план относно успешно положени семестриални изпити и придобити кредити) студентите се запознават с възможността за явяване на неположени изпити в рамките на една учебна

година, произтичащи от промените в [Наредба № 1 за учебната дейност](#) (чл. 51, ал. 4, т. 4 и ал. 5);

4. Периодично се осигурява подкрепа и съдействие на студентите за осъществяване на връзка с преподаватели при неположени изпити. Академичните наставници изготвят отчети за срещите със студентите (Приложение 1.1);

5. Организиране на ежемесечни срещи със студентите от всички курсове по въпроси, свързани с организацията на учебния процес и проблемите на обучаемите; мотивиране на студентите да не отлагат дипломирането си чрез разясняване на възможности като: продължаване на обучението, усвояване на потенциала на груповата динамика на курса, предимствата на навременното дипломиране за успешна професионална реализация и др.;

6. Провеждане на преддипломни семинари за запознаване на студентите с правилата за явяване на ДИ/ЗДР (конспект/примерни направления за написване на дипломна работа и избор на научен ръководител, срокове за подаване на документи и внасяне на такси, както и за процедурите по провеждане на ДИ/ЗДР). Провеждат се в началото на последния семестър и преди последната редовна изпитна сесия за випуска. В следакредитационния период са проведени 6 преддипломни семинара (Приложение 1.2);

7. Поддържане на обратна връзка с прекъснали и/или отписани студенти с цел своевременното им информиране относно възможностите за продължаване на обучението (признаване на образователни кредити и периоди на обучение) и успешно дипломиране. Изготвяне на индивидуални приравнителни планове, персонална подкрепа.

В резултат на тези мерки в сравнение с предходния акредитационен период, относителният дял на дипломираните студенти се е увеличил с 1,6 пункта (Приложение 1.4). В доакредитационния период от 822 студенти общо средногодишно, са защитили 112, което прави 13,6 относителен дял. В периода от 15.01.2022 г. до 15.08.2024 г. от общо 653 студенти средногодишно, са защитили 99, т.е. 15,2 относителен дял.

Доказателства, които удостоверяват дейностите по изпълнение на препоръката:

- Доклад-самооценка на ректора;
- Приложение 04: Мерки за изпълнение на препоръките на Постоянната комисия по стопански науки и управление на НАОА във връзка с приключила процедура по програмна акредитация на ПН 3.7. “Администрация и управление”;
- Приложение № 1.1: Екранни снимки - Отчети на академични наставници;
- Приложение № 1.2: Екранни снимки от проведени преддипломни семинари;
- Приложение № 1.3: Справка за студентите с възстановени студентски права за периода февруари 2022 - август 2024 г.;
- Приложение № 1.4: Справка за дипломираните студенти за периода 15.01.2022 г. - 15.08.2024 г. в сравнение с предходния акредитационен период. Данните потвърждават твърдението в доклада.

Оценка за изпълнение на препоръката: Препоръката се изпълнява.

Препоръка №2: Да се разработят конкретни мерки за подобряване качеството на информацията относно професионалната реализация на дипломираните студенти през първите две години след завършването им. Срок: постоянен.

Дейности и резултати по изпълнение на препоръката:

Според доклада на ректора, с оглед изпълнение на препоръката са разработени мерки (Приложение 0.4) за подобряване качеството на информацията относно професионалната реализация на дипломираните студенти през първите две години след завършването им. Мерките са обсъдени и приети на заседание на КС (Протокол №8 от 19.04.2022 г.) и са утвърдени на заседание на ФС (Протокол №9 от 20.04.2022 г.).

Предприемат се действия за създаване и поддържане на актуална база данни с контакти на възпитаниците на ПН 3.7. и осъществяване на ежегодни проучвания сред абсолвентите и завършилите студенти чрез:

- създаване на анкетна карта на катедрено равнище за обратна връзка със студентите-абсолвенти на ПН 3.7.;

- провеждане на регулярни анкетни проучвания за професионалната реализация и кариерното развитие на възпитаниците на ПН 3.7. на втората и петата година от тяхното завършване;

- членовете на академичната колегия да участват в процеса на акумулиране и актуализиране на информация за реализация на студентите, чрез свои лични контакти; резултатите от проучванията да се регистрират в електронен формуляр и да се отчитат на заседание на КС.

На катедрено равнище е създадена нова анкетна карта (Приложение 2.1), която е основа за създаването на база от данни с възпитаниците на ПН 3.7. Анкетната карта съдържа информация относно адрес за контакт за последваща комуникация със студента (в т.ч. в социалните мрежи), месторабота и заемана длъжност (ако има такава) и др. За периода на следакредитационно наблюдение са проведени 5 анкетни проучвания - 2 онлайн (Приложение 2.2), при връчване на дипломите (по време на промоции) (Приложение 2.3).

В следакредитационния период, на университетско равнище, се извършва проследяване на реализацията на випускниците чрез [Анкета за проучване на мнението на випускниците за обучението в специалност и/или докторска програма](#). Анкетата за завършилите випускници на ВСУ „Черноризец Храбър“ е достъпна на сайта на висшето училище. Анкетирани са 856 випускници, от които над 10% от ПН 3.7. “Администрация и управление”.

Информация от проучвания за професионалната реализация на завършили студенти е обсъдена и приета на заседание на КС, протокол №5 от 28.11.2023 г. (Приложение 2.5).

Създаден е електронен формуляр за регистрация реализацията на випускниците на ПН 3.7., който е в процес на попълване (Приложение 2.4; Приложение 2.4.1).

Информацията за професионалната реализация на дипломираните студенти, в т.ч. през първите две години след завършването им, се получава чрез анкетни проучвания на катедрено и университетско равнище, чрез общи сайтове в социалните мрежи и лични контакти на преподавателите. За периода на следакредитационно наблюдение 186 студенти са предоставили информация за бъдещи контакти. 52-ма студенти, дипломирани през учебната 2021/2022 г., са подали информация, че са се реализирали в областта на придобитата специалност. За сравнение, през предходния акредитационен период, броят на студентите от ОКС, които са наети на работа през първите две години от завършване на образованието (подали информация) е 34 в началото на периода и 13 в края на периода.

Доказателства, които удостоверяват дейностите по изпълнение на препоръката:

- Доклад-самооценка на ректора;

- Приложение 04: Мерки за изпълнение на задължителните препоръки, утвърдени от НАОА във връзка с програмна акредитация на ПН 3.7. “Администрация и управление”;

- Приложение 2.1: Анкетна карта за бъдещи контакти и професионална реализация (електронен формуляр);

- Приложение 2.2: Екранни снимки от попълнени онлайн анкетни карти за бъдещи контакти и професионална реализация;

- Приложение 2.3: Ксерокопия от попълнени по време на промоция анкетни карти за бъдещи контакти и професионална реализация;

– Приложение 2.4: Електронен формуляр за регистрация реализацията на випускниците на ПН 3.7. “Администрация и управление”;

– Приложение 2.4.1.: Електронен формуляр за регистрацията на випускниците на ПН 3.7. “Администрация и управление”;

– Приложение 2.5: Извлечение от Протокол №5 от 28.11.2023 г. на КС на Катедра “Администрация и управление” относно информация от анкетни проучвания за професионалната реализация на завършили студенти.

Оценка за изпълнение на препоръката: Препоръката се изпълнява.

Препоръка №3: Да се увеличи участието на преподавателите в национални проекти. Срок: постоянен.

Дейности и резултати по изпълнение на препоръката:

През следакредитационния период са регистрирани 32 участия на преподаватели от ПН 3.7. “Администрация и управление” в национални проекти. Броят на преподавателите, ангажирани с изпълнението на различни дейности в национални проекти, които се реализират от ВСУ „Черноризец Храбър“, или в които ВСУ „Черноризец Храбър“ е партньор е 11. От тях 2-ма са участвали и в национални проекти, реализирани от външни за ВСУ „Черноризец Храбър“ организации (Приложение 3.1). В предходния акредитационен период не са реализирани участия на преподаватели в национални проекти.

Доказателства, които удостоверяват дейностите по изпълнение на препоръката:

– Доклад-самооценка на ректора;

– Приложение 3.1: Справка за участието на преподаватели от ПН 3.7. „Администрация и управление“ в национални проекти.

Оценка за изпълнение на препоръката: Препоръката се изпълнява.

Препоръка №4: Да се увеличат публикациите на преподавателите в издания с импакт фактор и импакт ранг. Срок: постоянен.

Дейности и резултати по изпълнение на препоръката:

В периода на следакредитационно наблюдение ръководството на ВСУ „Черноризец Храбър“ е създавало условия и е оказало подкрепа за увеличаване публикациите на преподавателите в издания с импакт фактор и импакт ранг. Осигурява се частично финансиране на научни публикации в реферирани издания /Scopus и Web of Science.

В резултат на осъществените промени в нормативната уредба във ВСУ „Черноризец Храбър“, подкрепата на академичното ръководство и въведената Система за отчитане, наблюдение и оценка на НИД се констатира повишение на броя на научните публикации в световните бази данни (в Scopus и Web of Science). За периода на следакредитационно наблюдение общият брой на публикациите в издания с импакт фактор и импакт ранг на преподавателите на ОТД е 13 (Приложение 4.3 и Приложение 4.4). При предходната акредитация, за целия шест годишен период, те са били 12. На средногодишна база увеличението е 1,4 пъти.

Доказателства, които удостоверяват дейностите по изпълнение на препоръката:

– Доклад-самооценка на ректора;

– Приложение 4.1: Екранна снимка от Регистър НИД (График и указания);

– Приложение 4.2: Екранна снимка от Регистър НИД (Публикации);

– Приложение 4.3: Екранна снимка от Регистър НИД (публикации-преподаватели ПН 3.7.);

– Приложение 4.4: Списък на публикациите на преподавателите от ПН 3.7. „Администрация и управление“ в издания с импакт фактор и импакт ранг (Scopus и/или WoS) за периода на следакредитационно наблюдение.

Оценка за изпълнение на препоръката: Препоръката се изпълнява.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ПК за САНК:

Варненският свободен университет „Черноризец Храбър“ изпълнява Препоръки №1, №2, №3 и №4, формулирани в решението на Постоянната комисия по стопански науки и управление от 15.01.2022 г. (Протокол №1) при програмната акредитация на професионално направление 3.7. „Администрация и управление“ за образователно-квалификационните степени „бакалавър“ и „магистър“, с обща оценка 9,23 (девет цяло и двайсет и три стотни).

ПРОЕКТ ЗА РЕШЕНИЕ НА АКРЕДИТАЦИОННИЯ СЪВЕТ:

1. Утвърждава доклада на ПК за САНК относно следакредитационното наблюдение и контрол по изпълнение на препоръките, формулирани в решението на Постоянната комисия по стопански науки и управление от 15.01.2022 г. (Протокол №1) при програмната акредитация на професионално направление 3.7. „Администрация и управление“ за образователно-квалификационните степени „бакалавър“ и „магистър“ във Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“, с обща оценка 9,23 (девет цяло и двайсет и три стотни).

2. Акредитационният съвет констатира, че Варненският свободен университет „Черноризец Храбър“ изпълнява Препоръки №1, №2, №3 и №4, формулирани в решението на Постоянната комисия по стопански науки и управление от 15.01.2022 г. (Протокол №1) при програмната акредитация на професионално направление 3.7. „Администрация и управление“ за образователно-квалификационните степени „бакалавър“ и „магистър“, с обща оценка 9,23 (девет цяло и двайсет и три стотни).

22.11.2024 г.

X

Председател на ПК за САНК: Signed by: Iliya Dimitrov Gyudzhenov

(проф. д-р Илия Гюдженев)

Съгласуван със зам.-председателя на НАОА по САНК:

X

ПРОФ. Д.Н.К. МАРИЯ ШНИТЕР
ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НАОА ПО САНК
Signed by: Maria Antonova Schnitter